

ARGUS

de stem van sprakeloze wilde dieren

Colofon

ISSN 0166-5073

Argus is het tijdschrift van De Faunabescherming. Argus wordt twee keer per jaar toegestuurd aan donateurs die ten minste € 16,- per jaar betalen via onderstaande IBAN.

Sympathisanten betalen € 5,- per jaar

Indien u Stichting De Faunabescherming testamentair wenst te gedenken, wordt u verzocht contact op te nemen met de penningmeester.

Donateursadministratie

Postbus 150, 6870 AD Renkum.

Voor adreswijzigingen en vragen over de jaarlijkse donatie kunt u ons mailen:

donateurs.adm@faunabescherming.nl

Betalingsgegevens:

IBAN: NL22 TRIO 0338 5400 91

t.n.v. De Faunabescherming, Renkum.

Bij betaling vanuit het buitenland gelieve ook te vermelden: BIC: TRIONL2U

Secretariaat

Q. Hoogenboom

info@faunabescherming.nl

06-1601 0305

Postbus 150, 6870 AD Renkum

Penningmeester

Mw. I. v.d. Abeele

Korenbloemstraat 30, 6871 WE Renkum

0317-318 487

Bestuur

I.J. van den Abeele, Q. Hoogenboom, N.K. Koffeman, H.H. Niesen, G.S.L. Palsma-van Voorthuizen, N.H.M. Putman, E. Ros, K. van Velzen, S.H.D. Voss

Redactie

Eric Schoones, Quintijn Hoogenboom, Jeanco Lapierre Armande
argus@faunabescherming.nl

Fotografie: Harm Niesen, tenzij anders aangegeven.

Website

www.faunabescherming.nl

U vindt ons ook op Facebook en Twitter.

Lay-out en druk

Van Berkum Graphic Solutions, Zwaag

Doelstelling

Stichting De Faunabescherming is een niet-gesubsidieerde, landelijke vrijwilligersorganisatie. Haar doel is een ethisch en wetenschappelijk verantwoord faunabeleid.

Stichting De Faunabescherming tracht haar doel te bereiken door het voeren van acties en campagnes tegen de hobbyjacht en voor betere wetgeving en onderzoek. Waar in het wild levende dieren in de knel komen, nemen wij het voor ze op, ook in juridische procedures.

Inhoud

Niko Koffeman Redactioneel Federatie Jachtvrij	
Grondbezit	3
Harm Niesen Van het bestuur Weidevogel- bescherming faalt	5
Eric Schoones Interview Systeemverandering	8
Quintijn Hoogenboom Column Stropers	11
Leonie Vestering Opinie Geen jacht in habitat wolf	12
Stéphanie Palsma van Voorthuizen Buitenland Haai en rog, hoe lang zijn ze er nog?	14
Quintijn Hoogenboom Actueel Jacht op gemeentelijke gronden	17
Stéphanie Palsma van Voorthuizen Kinderpagina Wolven in Nederland	18
Harry Voss Zwijnersociëteit Demonstratieve Fietstocht Kroondomein! / Prenatale stress	20
Harry Voss De buit van de vos	21
Ellen Putman Vogelvrij Dwergbever	24

Omslagfoto: IJslandse grutto (links) en grutto.

* Links kunt u vinden op onze website,
faunabescherming.nl/argus2020-1

Federatie Jachtvrij Grondbezit

Niko Koffeman

De Faunabescherming wordt steeds vaker benaderd door grondbezitters die zich storen aan het feit dat er jachtrechten rusten op hun recent verworven grond, dat hun terrein ingekleurd staat als jachtgebied in de jachtkaart die alleen bij de politie bekend is en waarvoor ze geen toestemming hebben gegeven, dat jagers dieren schieten in de nabijheid van hun grondgebied en dat ze verantwoordelijk worden gehouden voor schade op omliggende landbouwgebieden wanneer zij hun terrein jachtvrij verklaren.

Zoals de jagers een vereniging van grondbezitters gefaciliteerd hebben, zo overweegt De Faunabescherming een *Federatie Jachtvrij Grondbezit* te helpen oprichten wanneer daar onder terreineigenaren voldoende behoefte aan blijkt te bestaan.

Bent u geïnteresseerd in een krachtenbundeling van eigenaren van terreinen die hun gronden jachtvrij willen verklaren, waar ervaringen kunnen worden gedeeld en gezamenlijke (juridische) actie ondernomen kan worden, meldt u zich dan bij De Faunabescherming met een opgave van de oppervlakte van uw terrein en de status ervan wat betreft de jachtrechten.

Bij voldoende belangstelling zullen we bezien welke rol we kunnen spelen in het faciliteren van een dergelijke organisatie.

Het Seizoen

Jagers voelen zich vrij om praktisch jaarrond te schieten. Was er voorheen een beperkt jachtseizoen om dieren te bejagen, tegenwoordig kunnen jagers er vrijwel het gehele jaar op uit om dieren te doden.

Met ingang van 1 juli is bijvoorbeeld de jacht op pasgeboren biggen van wilde zwijnen weer

geopend, in strijd met de Habitatrichtlijn die voorschrijft dat er niet gejaagd mag worden in het leefgebied van de wolf, al helemaal niet in de tijd dat ze jongen hebben en dat is op dit moment het geval.

Vroeger gebruikten jagers vaak het argument dat zwijnen nu eenmaal geen natuurlijke vijanden zouden hebben, maar nu de wolf zich in Nederland heeft gevestigd, is het in strijd met de Europese richtlijnen om hun leefgebied te verstoren in welke zin dan ook.

Het Europese hof heeft al diverse keren EU-lidstaten op de vingers getikt in situaties waarin landen tekort schoten bij het beschermen van het leefgebied van beschermde soorten.

In Frankrijk was dat het geval bij de habitat van wilde hamsters, Griekenland verzuumde beschermde zeeschildpadden voldoende bescherming te bieden. Nederland loopt datzelfde risico. In het hart van het leefgebied van de wolf, waren afgelopen weken rond zonsondergang tal van 4wd auto's te zien met mensen die zich bezighielden met 'tellingen', de opmaat voor nieuwe afschotplannen.

**Ook jagers staan
niet boven de wet.**

Redactioneel

De minister verschuilt zich achter de drogreden dat er niet gejaagd zou worden op zwijnen omdat ze niet tot de vrij bejaagbare soorten behoren, maar dat is slechts een semantische discussie: bij zwijnen heet het 'populatiebeheer' of 'schadebestrijding' maar beide aanduidingen zijn precies even dodelijk als jacht en treffen 70-80% van alle zwijnen. Jagers houden daarbij geen rekening met het feit dat ze zich als voedselconcurrent van de wolf opstellen en diens leefgebied tijdens de draag- en zoogtijd ernstig verstoren. Eerder dit jaar werd op de Veluwe al een wolvenmoeder doodgereden, waarbij vastgesteld werd dat ze 8 ongeboren welpjes bij zich droeg.

Kroondomein

Het kan en mag niet zo zijn dat een kleine groep gepriviliegeerde hobbyjagers zich kan gedragen alsof ze boven de wet zouden staan. De Koning geeft daarbij het verkeerde voorbeeld door opnieuw het Kroondomein, in strijd met de subsidiebeschikking, te sluiten van 15 september tot 25 december, waarbij elke vorm van sociale controle op de jachtpraktijken onmogelijk gemaakt wordt. Binnenkort hopen we de omstreken en ten

onrechte verleende subsidie te kunnen aanvechten bij de rechter, maar ook de juridische procedure is zo schimmig dat zelfs het ministerie niet lijkt te weten welke rechter in deze procedure bevoegd is. Er is sprake van herhaalde vertragingstactieken, maar we hebben er alle vertrouwen in dat het einde van de hofjacht en de sluiting van het Kroondomein in zicht komt. De tanende populariteit van het Koninklijk Huis noopt het Hof tot het doen van concessies. Waar Koningin Beatrix nog placht te zeggen 'wij buigen niet voor burgers', wordt nu een kentering zichtbaar 'uit welbegrepen eigenbelang'. De Koning zal zich realiseren dat de subsidiebeschikking en het begrip voor zijn jachthobby ernstig onder druk staan, en dat de Rutte-doctrine die hem dekking bood aan het eind van haar levensduur is gekomen. We zullen doorgaan met de strijd tegen onterechte subsidies voor het Koninklijk Jachtdepartement en de hofjacht en zullen niet rusten voor deze feodale hobby tot het verleden behoort.

Ik wens u veel leesplezier in deze nieuwe Argus, een strijdbare zomer en veel inspiratie om de jacht op weerloze dieren te helpen dwarsbomen tot die beëindigd zal zijn.

Nog steeds ~~Wier~~ ophef over de subsidieverlening Het Loo

Cartoon:
Jean Gouders.

Weidevogel- bescherming faalt

Harm Niesen

Friesland spant, zoals altijd, de kroon als het gaat om “weidevogelbescherming”. Boeren, jagers, de Bond Friese Vogelwachten (BFVW) – ja, hij bestaat nog, de bond van voormalige kievitseierenrapers – én de Provinciale Staten zijn het geheel met elkaar eens. De achteruitgang van de weidevogels moet worden gestopt. Een normaal denkend mens gaat zoeken naar de oorzaak van die achteruitgang, om vervolgens te proberen die oorzaak weg te nemen. En soms kan dat niet.

En dan worden er kansloze, nutteloze en vooral dure alternatieve ‘oplossingen’ gebracht als het ei van Columbus. Maakt niet uit. De belastingbetaler draait zonder morren op voor alle zinloze en zeer natuuronvriendelijke maatregelen. Friesland, met in het kielzog ook steeds meer andere provincies, is van plan de provincie zoveel als mogelijk predator-onvriendelijk in te richten. En als het mogelijk is, predatoren zoveel als de rechter toelaat te bestrijden. Vanouds is de vos uiteraard de klos.

Dit beeld zie je in Nederland niet meer. Weidevogels zijn uitstekend in staat om zich tegen predatoren te beschermen. Op deze foto uit de jaren '80 van Wieringen is te zien hoe een groot aantal tureluurs en grutto's buitengewoon efficiënt een predator kan verjagen. Tegenwoordig broedt er in een vergelijkbaar gebied hoogstens één grutto of tureluur en die kan in z'n eentje een hermelijn niet verjagen. Predatie zelf is niet het probleem, de oorzaak ligt in de zeer geringe dichtheid aan boerenlandvogels in de verpeste weidegebieden.

Van het bestuur

Maar ook voor de bestrijding van de steenmarter worden steeds vaker ontheffingen verleend. Voor roofvogels en de wolf zal het verkrijgen van ontheffingen nooit lukken: die worden daardoor steeds vaker illegaal geschoten of vergiftigd. Bomen waar kraaiachtigen en roofvogels in kunnen broeden worden gekapt. Er bestaan zelfs plannen om rietvelden zo te bewerken, dat er geen bruine kiekendieven in kunnen broeden.

Zowel onder de oude Jachtwet, als onder de daarop volgende Flora en faunawet en de nu geldende Wet natuurbescherming is de vos volkomen vogelvrij. Hij mag gedurende het hele jaar geschoten worden en vrijwel overal in het

land ook 's nachts met behulp van grote schijnwerpers ("lichtbak"). Dat gebeurt onder druk van jagers en boeren, die de vos als concurrent van henzelf als jager en bedreiging van klein vee beschouwen. De achteruitgang van wat men in Nederland "weidevogels" noemt, heeft

weinig met de vos te maken. Er is maar één echte oorzaak voor de achteruitgang van deze vogels en dat is de manier waarop moderne agrariërs de weilanden bewerken. Die weilanden zijn volstrekt ongeschikt geworden voor broedende vogels: volkomen vlak, uitsluitend Engels raaigras, veel te droog en in feite een woestijn. Geen vogel heeft daar iets te zoeken. Kemphaan, watersnip en zomertaling zijn al

sinds vele jaren verdwenen. Grutto, kievit, tureluur en scholekster zullen onherroepelijk volgen. Wat wij weidevogels noemen, zijn in feite vogels van de steppe en de toendra. En daar doen al die soorten het nog steeds prima. Ondanks de soms zware predatie door soorten als vos en poolvos. Geen probleem. De meerderheid van de nakomelingen van iedere diersoort heeft maar één belangrijke functie in de natuur: voedsel voor andere dieren. Een kievit krijgt in zijn leven tegen de honderd jongen. Daarvan hoeven er maar twee een jaar oud te worden om de soort in stand te houden. De rest is voedsel voor andere dieren. Hoogstens

De vos krijgt van alles de schuld.

200 jaar waren onze weilanden geschikt als broedgebied voor deze vogels. Dat is voorbij, en onherroepelijk. Om het hard en duidelijk te zeggen: de grote commerciële boerenbedrijven hebben meer dan de helft van ons landschap totaal verpest.

Vossen en ganzen

Waarom boeren en jagers zo ongelofelijk vijandig staan tegenover vossen blijft vaag. Uit het langjarige onderzoek van Sovon/Alterra blijkt de vos niet eens in de top 10 van de predatoren van weidevogels te staan. Reigers, ratten, hermelijnen, egels, ooievaars heffen een hogere tol.

Toch krijgt de vos van alles de schuld. Ondanks dat uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat bestrijding van vossen een sterke toename van het aantal geboorten van jonge vossen veroorzaakt. Sterker bejagen van vossen zorgt niet voor minder, maar voor meer vossen! Geen boer, geen jager, die dat snapt... Niet voor niets raadt de belangrijkste vossenskundige in ons land het jaarrond bestrijden van vossen in het hele land af. Toch gebeurt dat nog steeds op grote schaal. Vossen worden, ook als ze jongen te verzorgen hebben, massaal gedood. Dat de jongen dan verhongeren is voor jagers geen probleem. Integendeel. Zorgt deze slachting voor de door boeren en jagers zo gewenste sterke vermindering van de aantallen vossen? Absoluut niet. Gelukkig maken daarom veel terreineigenaren geen gebruik van hun recht vossen intensief te bestrijden. Dat is, net als het jaarlijks doden van bijna een half miljoen ganzen, volmaakt zinloos. Bovendien blijkt uit recent onderzoek, dat het in de winter begrazen van grasland door ganzen en zwanen helemaal geen schade oplevert voor de boer. Soms heeft hij er zelfs voordeel van en is de kwaliteit van de eerste snede gemaaid gras zelfs beter dan zonder begrazing. En nogmaals: in een goed weidevogelgebied zijn de vogels uitstekend in staat zich te verdedigen tegen alle rovers. Zie bijgaande foto uit de jaren '80 van weidevogels die een hermelijn verjagen. Ter bescherming van weidevogels en andere grondbroeders wordt tegenwoordig steeds vaker schrikdraad om een gebied aangebracht. Ondanks dat de kleine en de vliegende predatoren daardoor niet worden gehinderd, biedt dat een betere bescherming dan te trachten vossen uit te

roeien. Maar dat daardoor én door de nieuwe maatregelen de weidevogels gered kunnen worden, is natuurlijk volstrekt onzinnig, en dom, en duur. Alleen leuk voor de veroorzakers van de problemen, de boeren. Zij verdienen méér aan het inzaaien van akkerranden met exotische kruidentmengsels dan aan hun reguliere teelten. Het zou verboden moeten worden daar belastinggeld aan te verspillen. Ook voor uitgesteld maaien moet uiteraard dik betaald worden. Uitgesteld tot 15 juni nota bene, als veel jonge weidevogels nog lang niet kunnen vliegen en sommige kievieten nog op eieren zitten. Tientallen miljoenen euro's worden jaarlijks aan zogenaamd weidevogelbeheer uitgegeven, totaal verspilld geld van de belastingbetaler. Omdat het volstrekt nul resultaat oplevert en omdat het om welgeteld 3% van het totale agrarische areaal gaat. Zelfs in de paar gebieden waar de beheerders trots zijn op de met veel kunst en vliegwerk behaalde resultaten: het is volstrekt onvoldoende en onvergelijkbaar veel slechter dan 100 jaar geleden. Iedere inspanning is gedoemd te mislukken als je er niet in slaagt alle omstandigheden van 100 jaar geleden van agrarische bewerking, bemesting en milieu terug te krijgen. Dat is onmogelijk. Weidevogels zijn onherroepelijk veroemd. Elke cent die daaraan wordt besteed is zelfs geen uitstel van executie. Overheden: stop met deze verspilling die uitsluitend leuk is voor de schuldigen zelf: de overgesubsidieerde boeren. Een jonge kievit of grutto is kansloos op een biljartlaken van droog en vlak Engels raaigras.

Alleen met de landbouw van 100 jaar geleden kun je de weidevogels redden.

Systeemverandering

De weidevogels worden bedreigd en de predatoren zijn de boosdoeners, maar volgens landbouwdenker Ben Koks, die decennia lang werkte aan het meest succesvolle soortbeschermingsprogramma in agrarisch gebied in Nederland, is dat een denkfout. Landbouw bedreven als een economische activiteit vernietigt de natuurlijke habitat van weidevogels. En als het slecht gaat met de veldleeuwerik, stuit ook de menselijk soort op ecologische grenzen.

‘Het barst hier van de predatoren!’ Zo begint Ben Koks enthousiast ons gesprek aan de telefoon terwijl hij in de avond een ommetje maakt in de natuur. Hij kent daar alle nesten van de eekhoorns en hij weet waar de meeste vogels broeden, er zitten veel egels en de boommarter een paar honderd meter van zijn woonhuis laat zich geregeld zien.

‘We voeren de verkeerde discussie. We denken teveel vanuit de onderbuik, heel modieus tegenwoordig. Een weidevogelnestje is leuk, een

vos die het nestje opeet, is niet leuk. Maar als je denkt vanuit de optiek van vos, steenmarter, grauwe kiekendief of de raaf, dan krijg je een heel ander verhaal.’

Houtje touwtje

Koks zet grote vraagtekens bij het weidevogelonderzoek zoals dat in Nederland wordt gedaan. ‘Onderzoek naar predatie is altijd een compromis. Met alle goede bedoelingen moet ik de eerste onderzoeker nog ontmoeten die me kan overtuigen van de integriteit van zijn of haar onderzoek. Er is altijd te weinig tijd en te korte meetreeksen, problemen met camera’s en budgetten plagen de onderzoekers. Met houtje touwtje onderzoek kom je niet tot fijnmazige, onafhankelijke conclusies. Hoe is het toch mogelijk dat er in veertig jaar nooit een degelijk langjarig onderzoek heeft plaatsgevonden? Nooit is er een bruikbaar concept ontwikkeld, gebaseerd op kennis en objectiviteit, dat zou kunnen leiden tot herstel van weidevogels-populaties. Ik weet het, ik maak me niet populair, maar er worden

*Ben Koks met een nest grauwe kiekendieven.
Foto: Hans Hut 2020.*

fundamentele denkfouten gemaakt en men bekijkt het 'probleem' aan het einde van de pijplijn in plaats van aan het begin. Ben wat moe geworden om dat steeds weer uit te leggen aan al die types die het wiel keer op keer denken te moeten uitvinden.'

Irritaties

Recent was er nog een onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen. 'Boeren dachten het bewijs te kunnen leveren dat steenmarters en vossen de ellendelingen zijn, maar de onderzoekers concludeerden dat in een gebied waar predatoren waren weggevangen minder jonge weidevogels uit het ei kwamen dan in het gebied waar predatoren met rust werden gelaten. Precies het tegenovergestelde van waarop werd gehoopt. De rapen waren gaar en de ongewenste uitkomsten werden niet gepubliceerd. Zo gaat het, onderzoekers zitten in de tang. Ik ben zelf ook mijn baan kwijtgeraakt, ik wekte teveel irritaties bij gedeputeerden met slappe knieën en boerenorganisaties met dubbele agenda's.'

Beeldvorming

De predatoren krijgen de zwarte piet toegeschoven. 'In een vacature bij het ministerie wordt gesproken over het "probleem van predatie". Zo is de beeldvorming en daarom gaan we beleidsmatig predatorenluwe gebieden creëren, dat is vakjargon voor uitroeien. Het gaat altijd maar over vossen, steenmarters, kraaien en buizerds. Maar daarmee gaan de weidevogels er niet op vooruit. Niet zo heel ver van ons land, in Oost-Polen, delen van Denemarken, Scandinavië, waar veel meer predatoren samenzitten met enorme aantallen leeuweriken, paapjes, kwartelkoningen, grutto's, noem maar op, gaat het relatief beter, want daar is het landbouwsysteem nog niet uit balans.'

Wolf

Er is zelfs een plan om een hek om Friesland heen te zetten, om de wolf buiten de deur te houden. 'Ja het is werkelijk krankzinnig. En dan te bedenken dat de wolf juist zijn prooidieren zodanig reguleert, dat er bijvoorbeeld minder verkeersongelukken met wild zijn. We buitelen in de discussie over elkaar heen, iedereen heeft zijn belangen, maar we denken niet vanuit een praktisch en logisch concept. Als mensen bijv. meer zouden weten over de ecologie van wolven en

de verhalen met Roodkapje in de hoofdrol minder serieus zouden nemen, dan zou er fascinatie zijn in plaats van de retoriek waarin we onszelf nu gijzelen. Elkaar gijzelen doen we dus op ook met weide- en akkervogels, het paard achter de wagen spannen.'

Stikstof

Hoe ziet dat concept er uit? 'Onze landbouw is volledig uit het lood geslagen en wordt continu economisch over het randje geduwd. Er is geen plek meer voor beschutte gruttenesten, nergens kunnen wulpen nog rustig broeden, en dan schuiven we de schuld in de schoenen van de viervoeters die toevallig geen vegetariër zijn geworden, en die af en toe een eitje nodig hebben. Een vos of een steenmarter heeft weinig belangstelling voor een scharminkelige jonge grutto, maar hun hoofdprooi, muizen en woelratten, die zijn al vertrokken en het landschap is zo uitgekleeft dat de weidevogels zich wel moeten presenteren als de enige nog bewegende portie eiwit. En in dat landschap als kale voedselafvalbak, doen de vossen en steenmarters het zo gezegd goed en de toch al creperende weidevogels worden opgeruimd. Vogelbescherming in die setting kan niet veel meer doen dan het vertragen van hun uitsterving.'

*Wulp op een
'totaal verkloot
stukje boerenland'.
Foto: Ben Koks.*

En hoe lossen we het op? 'Noem het een predatielandchap. Een gevarieerd landschap waar predatoren veel meer kunnen gaan voor de soorten waarop ze zijn gespecialiseerd.'

Maar dat willen de boeren niet, want zo'n gevarieerd landschap is niet efficiënt. 'Nee, maar als je het wat breder trekt naar stikstof, klimaat of ons consumptiegedrag, dan is juist een gevarieerd landschap beter voor de bodem, waardoor je het stikstof-probleem al in hoge mate kunt reduceren.'

Sicco Mansholt

Is de kern van het probleem niet dat we in Nederland voedsel produceren voor de halve wereld? 'Dat wordt gezegd, ja. Kijk, boeren zijn niet dom. Ze zijn eigenlijk ook teleurgesteld, ze snappen wel dat de problemen niet komen door de steenmarter, maar door de platheid van het huidige boerenland. Ik wil terug naar de landbouw van de jaren tachtig, divers en productief. De tijd van herenboer en minister Mansholt, toen boeren op een fatsoenlijke manier nog een goede boterham konden verdienen. Nu moeten ze snoeihard werken voor een habbekrats en ze hebben vervolgens geen marges om pindakaas op diezelfde boterham te verdienen. Daarbij krijgen ze te horen dat ze het stikstofprobleem veroorzaken, dat er geen vitamines meer in de groentes zitten, en dat ze ook nog eens niet genoeg hun best doen voor de weidevogels. Dan raak je in de stress, ze doen het nooit goed. Ondertussen belonen we de boeren voor zogenaamd weidevogelbeheer. Bij uitgesteld maaien 500 euro per hectare. Het is uitstel van executie. Voor de vogels is het weggegooid geld, al zijn er genoeg boeren die bij het maaien zoveel mogelijk rekening houden met jonge vogels op het land. Maar van de loonwerkers die ook 's nachts doormaaien, hoef je niets te verwachten.'

De mens is dus eigenlijk de grootste predator? 'Ik heb jarenlang onderzoek gedaan naar kiekendieven en meer dan 30.000 prooien verzameld. Kiekendieven vangen wel eens een jonge haas, maar de meeste hazen worden niet het slachtoffer van superieure luchtacrobatiek van de kiekendief. Nee, tegenover de maaimachines waarmee in 48 uur tijd driekwart van het areaal weidevogelgebied wordt gemaaid, zonder enige restrictie, hebben ze geen schijn van kans. Ik noem dat "indirecte predatie". Roofvogels en bij-

voorbeeld meeuwen pakken de jonge hazen en de weidevogel pullen die reeds dood of zwaar beschadigd zijn. Met dit soort zaken wordt in het reguliere weidevogelonderzoek geen rekening gehouden.'

'Wacht even hoor, er komt hier een roofvogelover... Ja! Nou zie ik hem achter die eiken, een boomvalk. Er zitten zo'n dertig witte kwikstaarten op zijn staart. *Mobbing* heet dat, de boomvalk heeft geen schijn van kans door dit antipredator-gedrag... Eric, hoor je hoe ze tekeer gaan? Dat is toch heerlijk. Tegenover enorme maaimachines hebben weidevogels geen schijn van kans, maar ze hebben allemaal trucjes om zich te onttrekken aan predatoren. Prooidieren zijn minder sneu dan veel mensen denken.'

Neoliberale treurnis

We moeten dus naar een ander voedselproductiesysteem, wie gaat het doen? 'Dat is de hamvraag. Wij hebben de beste landbouwuniversiteit ter wereld, maar die loopt aan de leiband van de minister en bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit draait het vooral om de landbouw.'

Dezelfde fout die we maken door economie en klimaat bij elkaar te zetten? 'Touché! In onze neoliberale treurnis trekt de economie altijd aan het langste eind. Het budget dat boeren krijgen voor natuurbeheer is groter dan dat van terreinbeherende organisaties zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de provinciale landschappen. Vreemd toch, veel mensen weten dat niet. Boswachters doen hun best, net als veel boeren, maar ik ken niet één boer met voldoende soortenkennis en die vanuit die kennis zijn akkers organiseert. We moeten in ieder geval niet de weidevogelstand kunstmatig opkrikken door met jachtgeweren, vangkooien en vergiftiging de predatoren uit te roeien. Dat maak het alleen maar erger en dat ontslaat je van de discussie over een ander landbouwsysteem die dringend gevoerd moet worden.'

Voor meer achtergronden,
lees het essay van Ben Koks
Vogels wijzen ons de weg,
KNNV Uitgeverij, 95 pagina's, 2021,
ISBN: 9789050118132

Stroppers

Quintijn Hoogeboom

Op de website van de Faunabescherming staat een pagina "Misstanden jacht".

Jacht wordt in strikte zin beperkt tot de vijf gedurende het jachtseizoen vrij bejaagbare soorten. Al het andere heet om aanvechtbare redenen "beheer" of noodzakelijk afschot. Wij vinden dat het ook hier "gewoon" over jacht gaat. Regelmatig bereiken ons meldingen van misstanden en wordt ons gevraagd wat er aan te doen is. Veel van deze misstanden blijken "gewoon" te mogen van onze wetgever.

Enkele voorbeelden. Begin maart 2020 werd een gruwelijke vondst in Groningen gemeld. Afschuw en verontwaardiging alom. Het bleek te gaan om een vernietigd vossenhol, wettelijk "gewoon" toegestaan. Is dit een jachtmisstand? Half april ontvingen wij drie foto's van langs het Grevelingenmeer afgeschoten dieren. Mocht dat? Onze woordvoerder Harm Niesen wist de dieren te determineren als grauwe gans, haas en rotgans.

Het zogenaamde "beheer" van grauwe ganzen is een grof schandaal, dat geen enkel doel dient. De populatie neemt niet af, en de vermeende schade aan grasland is aantoonbaar onjuist, zoals vorig jaar in een Fries onderzoek werd aangetoond. De Faunabescherming roept dit al 50 jaar. Maar het "beheer" wordt door de wetgever toegestaan, ja, de jagers worden er zelfs toe verplicht. Hazen mogen in het jachtseizoen worden geschoten, ondanks de recente plaatsing op de Rode Lijst. Buiten het jachtseizoen is het schieten van hazen verboden. Dus stroperij. En wanneer beschermde soorten, in dit geval de

rotgans, worden geschoten, dan moet je zeker van stroperij spreken.

Grauwe gans.

Jagers hebben naar eigen zeggen, een goede opleiding ontvangen. Ze weten dus precies op welke soorten zij mogen schieten, en ze hebben een buitengewoon goede soortenkennis. Je mag dus verwachten dat ze geen beschermde soorten schieten, zoals in dit geval de rotgans, of hazen buiten het jachtseizoen. Jagers die deze regels aan hun laars lappen zijn dus domweg stroppers. Het recht om te jagen zou ze ontnomen moeten worden.

Dan nog de vraag hoe dit te handhaven. Op bovengenoemde pagina van onze website geven wij wat handreikingen die we zo spoedig mogelijk proberen uit te breiden tot een handreiking, een "toolkit". Stap één is het vaststellen van de soort en of het schieten van zo'n dier door de wetgever wordt toegestaan. Daarbij zullen wij u bij een melding altijd proberen te helpen. Met zo'n toolkit kunt u ons helpen om misstanden bij de jacht, stroperij dus, aan de kaak te stellen.

**"Beheer" van
grauwe ganzen
is zinloos.**

Column

Geen jacht in habitat wolf

Leonie Vestering

Dat er geen natuurlijke vijanden meer zouden zijn, werd jarenlang door jagers in Nederland gebruikt als belangrijkste argument om het afknallen van dieren, hun hobby, te rechtvaardigen. Het geweer van de jager moest die lege plek invullen. Maar nu de wolf in Nederland is teruggekeerd, zijn de jagers van gedachten veranderd. Voor elke prooi in de vrije natuur die de wolf doodt, eisen jagers in 2019 een schadevergoeding. De wolf at immers hun jachtbuit op⁽¹⁾ en zou hier volgens LTO Nederland de doodstraf voor moeten krijgen.

De directeur van de Hoge Veluwe, Seger baron van Voorst tot Voorst, wilde in strijd met alle Europese beschermingsregels een discussie openen om de wolf af te kunnen schieten⁽²⁾. Toen dat niet lukte plaatste hij in strijd met de regels meters-hoge hekken om de wolf toegang tot een van de grootste natuurgebieden

**Een “gevestigde”
wolf eet vrijwel alleen
zwijnen, herten en
reeën.**

van Nederland te beletten.⁽³⁾ Vanaf 1 juli aanstaande worden pasgeboren biggen van wilde zwijnen op de Veluwe, in het hart van het leefgebied van de wolf, op grote schaal gedood door jagers. Dat schaadt niet alleen de voedselvoorziening van de Veluwse wolven en hun welpen, maar kan er ook toe leiden dat het nest verstoord wordt, dat de wolvenouders hun jongen verlaten of dat het wolvengezin gaat zwerven met het risico slachtoffer te worden in het verkeer.

Terwijl de wolf een beschermde diersoort in Nederland en rest van Europa is, verdwijnen wolven onder verdachte omstandigheden van de radar, veelal in jachtgebied van menselijke collega-jagers. Ondertussen klinkt de roep dat de prooidieren beschermd zouden moeten worden tegen de wolf. Dezelfde prooidieren die jagers met

Leonie Vestering,
foto: Remco ter Braak.

veel plezier aan flarden schieten. De wolf wordt gedemoniseerd door jagers en veehouders als er een schaap of een ree wordt doodgebeten. Zonder te reflecteren op het georganiseerde leed dat miljoenen dieren in Nederland door de mens wordt aangedaan.

Even voor het perspectief: jaarlijks worden er 640 miljoen dieren in de Nederlandse veehouderij in moordend tempo door het slachthuis gejaagd. Maar als er één dier ten prooi valt aan een wolf is het land te klein. Toch zijn het niet de wolven die de grootste dreiging vormen voor schapen: jaarlijks worden er tussen de 4.000 en 13.000 schapen doodgebeten door loslopende honden, de rest wordt opgegeten door mensen.

Inmiddels is door wetenschappers vastgesteld dat een wolf met een vast territorium in de natuur vrijwel alleen zwijnen, herten en reeën eet en niet of nauwelijks landbouwdieren, en dat alleen een opgejaagde of zwerende wolf gevaar oplevert

Opinie

voor landbouwdieren.

Maar minister Schouten meende in 2019 nog te weten dat zwijnenjagers op de Veluwe de wolf niet zouden verstoren en geen voedselconcurrenten zouden zijn van het dier⁽⁴⁾.

De wolf is geen concurrent van de jager.

tijdens de perioden van voortplanting en in de zoogtijd. Ook verbiedt de Habitatrichtlijn om wolvenholen te verstoren of de ecologische functionaliteit van de kraamkamers te hinderen.

Afschotactiviteiten verbieden in de buurt van actieve nestplaatsen van de wolf vormt een *minimum minimorum*, een strikte eis van Europees recht. Daarom is het onbegrijpelijk dat de Provincie Gelderland met goedvinden van minister Carola Schouten toestaat dat jagers tijdens

Dat lijkt in directe strijd met de Europese Habitatrichtlijn, die het opzettelijk verstoren van strikt beschermde soorten verbiedt, vooral

de kraamtijd van de wolf toegang krijgen tot het leefgebied van de dieren, de prooidieren van de wolf mogen afschieten en het leefgebied verstoren met alle risico's van dien.

laat het nu net zo zijn dat in juni drie jonge wolven geboren werden op de Veluwe. Ter referentie, vorig jaar waren het er vier, het jaar daarvoor vijf. Bovendien zijn dit jaar al twee wolven aangereden, waarvan één drachtig, met acht ongeboren welpen⁽⁵⁾.

Terreineigenaren als Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, het Gelders Landschap, de Hoge Veluwe en de beheerders van het Kroondomein zouden alles in het werk moeten stellen om zoveel mogelijk verstoring te voorkomen en de zojuist geboren wolfjes een zorgeloze jeugd te gunnen met voldoende gevarieerd voedsel. Niet uit vrijwillig mededogen, maar verplicht door de Europese Habitatrichtlijn.

Leonie Vestering is sinds maart Tweede Kamerlid voor de Partij voor de Dieren en woordvoerder jacht.

*Foto: shutterstock
smeerjewegproducties*

Voor voetnoten, zie links op faunabescherming.nl/argus2021-1

Haai en rog, hoe lang zijn ze er nog?

Vissoorten bedreigd door de visdraaischijf van IJmuiden

Het overgrote deel van alle haaien- en roggensorten wordt met uitsterven bedreigd. Sinds 1970 is driekwart uitgestorven. Dit blijkt uit grootschalig onderzoek ⁽¹⁾ van 300 wetenschappers uit 64 landen, gepubliceerd in februari van dit jaar in het blad Nature. De totale populatie haaien en roggens is in 50 jaar met 71% gedaald. Hoe dat komt? Door overbevissing op volle zee.

Overbevissing

Overbevissing is een simpel woord met grote gevolgen. Als je meer oogst dan je zaait, is de koek op een gegeven moment op. Dat is niets nieuws. Als mensen honger hebben, leven ze in het nu en denken niet aan later. Met de Industriële Revolutie kwam de mogelijkheid om steeds grover te werk te kunnen gaan en sinds de massaliteit van het vangen van vissen

Een Nederlands reuzenschip vist in de wateren bij Mauritius. Foto: Greenpeace.

begon is weinig vis nog veilig ⁽²⁾.

Overbevissing ontwricht samenlevingen en leidt tot armoede, honger, slavernij, piraterij, vluchtelingenstromen en is vervlochten met drugs- en wapenhandel, constateert Evert Nieuwenhuizen in De Correspondent in 2017.

De maori's, de inheemse bewoners van Nieuw Zeeland, wisten al dat je moet samenwerken om de visstand rust te geven om zich te herstellen, als je een meer of kust bijna hebt leeggevist. En ondanks lokale succesverhalen lijkt mondiaal niemand zich hier aan te houden.

Richard Barnes, hoogleraar internationaal visrecht aan de Universiteit van Hull geeft aan dat het in kustgebieden al moeilijk te controleren is wat er aan wal wordt gebracht, zeker in geval van zwakke of corrupte overheden met weinig tot geen controle. Helaas is dat geen ver van je bed show, want heel dicht bij huis lukt het ook al niet. Zo stuurde de Europese Commissie vorig jaar een rapport naar Den Haag omdat Nederland niet voldoet aan de Europese regels voor visserijcontroles. Door een gebrek aan inspecteurs controleren de vissers zichzelf ⁽³⁾.

IJmuiden

Nog erger is het op open zee gesteld. Die is van iedereen en dus van niemand.

Hoewel IJmuiden aan de Hollandse kust ligt, net als badplaatsen Scheveningen, Katwijk en Noordwijk, zien de vakantiebrochures er toch minder rooskleurig uit. Zelfs de VVV heeft haar vestiging gesloten. Het is natuurlijk lastig promoten als de sneeuw zwart kleurt door Tata Steel (zie ook de rechtszaak die de Faunabescherming met acht andere organisaties heeft aangespan-

nen tegen vervuiling, verkwisting en vergif op Frissewind.nu). Maar de hoogovens zijn niet het enige dat IJmuiden draaiende houdt. Zo recent als begin deze eeuw heeft de gemeente Velsen, waar IJmuiden onder valt, besloten de lokale economie een flinke impuls te geven door 'de visdraaischijf van Europa te worden' ⁽⁴⁾. Grote investeringen in containerterminals en enorme koelhuizen leiden ertoe dat er heel veel meer vis in IJmuiden aan land wordt gebracht. En dan vooral ook veel vis van buitenlandse aanbieders. Zogeheten reefers brengen vis, gevangen over de hele wereld, naar de Hollandse Visveiling in de IJmuidense haven waarna het wordt verhandeld niet alleen voor de Europese Unie, maar ook juist voor China of Afrika. Je raadt het misschien al: de capaciteit om toezicht te houden bij deze enorme dagelijkse operatie heeft de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit niet.

Reefers

Reefers zijn schepen die zo zijn ingericht dat de temperatuur laag gehouden kan worden. Je hebt ze in reuze maten: schepen die zowel de dode dieren kunnen koelen alsook invriezen. En je hebt de kleinere reefers: schepen die alleen kunnen koelen, maar wel veel sneller de vracht ergens kunnen leveren.

Deze schepen worden ingezet voor het illegaal overladen van heel veel vis. Dat wordt geconstateerd door Global Fishing Watch (GFW). Dit is een collectief dat de activiteit van commerciële vissersschepen wereldwijd in de gaten houdt. GWF, gefinancierd door Leonardo DiCaprio, acteur, regisseur en milieuactivist, observeert continu 200.000 schepen, waarbij gebruik wordt gemaakt van het automatische identificatiesysteem, AIS, dat ieder schip aan boord heeft. Zo kijkt GFW mee als vissersschepen langs een reefer gaan liggen. Er is geen andere plausibele reden voor dan dat ze hun lading, illegaal, overladen op het koelschip. In Europa is het dan ook verboden. Maar het overladen gebeurt buiten de Europese wateren. Hier geldt wel een zeeverdrag van de Verenigde Naties, maar dat wordt niet door alle landen erkend. Zo negeren de Verenigde Staten dit verdrag. De reefer halen hun lading buiten Europa op, varen onze wateren weer in en leggen vervolgens aan in IJmuiden. Hier kan het gewoon de veiling op, want fysieke inspectie van de lading

gebeurt niet. Zo is Nederland de sluiproute voor illegale vis ⁽⁵⁾.

Als je kijkt wie er investeert in deze *visdraaischijf*, dan kom je vooral uit bij de Nederlandse Staat. Alles lijkt erop dat deze weinig soelaas biedt in het ontmantelen van deze feitelijk illegale handel. Het zal immers de visafslag in IJmuiden minimaliseren en dat zou qua impact op de werkgelegenheid vergelijkbaar zijn met het opheffen van de mijnen in Limburg ruim 50 jaar geleden. Daar brandt geen kabinet zijn vingers aan, concludeert De Faunabescherming.

Een vissersboot hevelt zijn lading illegaal over op een Reefer.

Foto: worldoceanreview.com

Haaien en Roggen

Wat heeft dit nu met de uitroeiing van haaien te doen? De haai is verwant aan de rog. Beiden staan op het punt van uitroeiing. Maar ook evolutionair zijn ze aan elkaar verwant: haaien en roggen bestaan voor het grootste deel uit kraakbeen en ze krijgen per individu heel weinig nakomelingen, waardoor herstel van een populatie bijzonder moeilijk is.

Er zijn in totaal meer dan 350 soorten haaien; ze komen vooral voor in oceanen, maar leven ook in zoet water. Er zijn haaien die voor nageslacht zorgen door te baren, maar ook veel haaiensoorten leggen eieren. Hetzelfde geldt voor roggen. Het aantal roggensoorten: 450. Er zijn haaien en roggen die aan de kust leven; de meeste leven liever op de bodem van onze zeeën en oceanen, sommige wel op een diepte van 3000 meter. We zagen al dat juist daar, in internationale wateren, door gebrekkig toezicht de regels continu overschreden kunnen worden.

Citroenhaaien.
Foto: Dos Winkel -
Sea First Foundation.

Buiten dat hier veel voedsel voor hun neus wordt weggevist, raken ze verstrikt in netten, worden als bijvangst opgevist en, vooral in Azië, in onvoorstelbare hoeveelheden gevangen. Het vrijwel enige eetbare stuk, de vin, wordt er afgesneden, vaak wordt de haai zwaargewond teruggegooid om uiteindelijk in zee te sterven. De rog is bijvangst. De haai is dus vooral voor

de consumptie. Per jaar wordt wereldwijd 300 miljoen kilo haaienvlees gegeten. Je kunt je de hoeveelheid haai die gruwelijk sterft voor enkel en alleen de vin niet voorstellen. Maar er zijn ook haaien die volledig worden opgegeten. Zo ligt de hondshaai bij de visboer om de hoek, die hem liever onder de naam rotszalm of zeepaling aanbiedt.

Mantarog.
Foto: Dos Winkel -
Sea First Foundation.

Voor voetnoten, zie faunabescherming.nl/argus2021-1

Jacht op gemeentelijke gronden

Quintijn Hoogenboom

In meerdere gemeentes speelt de discussie of de jacht op gemeentelijk grondgebied nog wel moet worden toegestaan.

De felste discussie lijkt te worden gevoerd in de gemeente Deurne, meerdere keren als 'jachtdorp Deurne' genoemd als zeer negatief voorbeeld.

In 2020 werden in Deurne de oude jachtregels voor een jaar gecontinueerd, teneinde in dat jaar de discussie over de toekomst van de jacht in de gemeente te kunnen voeren. Begin 2021 is vervolgens een uiterst mager besluit genomen, waarin slechts de jacht in het jachtseizoen op de vijf vrij bejaagbare soorten in de gemeentelijke bossen is verboden. De gemeentelijke agrarische gronden zijn van het besluit uitgesloten, maar deze beslaan slechts een gering oppervlak.

Navraag bij de gemeente leerde dat ontheffingen en vrijstellingen om soorten te "beheren" niet automatisch mogen worden uitgevoerd: er moet daadwerkelijk schade zijn of dreigen. Dus slechts "beheer op afroep". De gemeente mailde ons: "zolang er geen zwaarwegende redenen van toepassing zijn, komt er geen toestemming om op de wildsoorten (...) te jagen". Klinkt hoopvol, maar hoe gaat deze uitspraak in de praktijk gehanteerd worden?

Met name wat betreft reeën en vossen hoopt De Faunabescherming dat dit nieuwe beleid ook in de praktijk tot veranderingen zal leiden. Deze soorten zijn nog slechts nog in kleine aantallen in de bossen aanwezig, en veroorzaken op geen enkele manier schade.

Ook in verschillende natuurgebieden, zoals in Voerendaal, en op gemeentelijk gronden, zoals in Helmond, Heerlen en Kerkrade, wordt de jacht verboden. En in het grootste deel van het Nederlandse duingebied wordt al tientallen jaren niet meer gejaagd en nauwelijks meer "beheerd", zonder dat er noemenswaardige problemen zijn, bijvoorbeeld met vossen. Trieste uitzondering blijft het "beheer" van de damherten in de Amsterdamse Waterleidingduinen.

Aan lezers van dit blad de oproep om de situatie in uw gemeente aan ons door te geven.

*Ree met jong nabij Deurne.
Foto: Harry Kuypers.*

Actueel

KINDER

Wolven in Nederland

Toen de wolf nog in heel Europa voorkwam vonden de mensen, ook in het gebied dat we nu kennen als Nederland, de wolven maar eng. Bovendien wilden ze niet dat de wolf het voor de mensen bedoelde voedsel zou opeten. De wolf moest dus weg. Ze zeggen dat de laatste wolf in Nederland precies 140 jaar geleden werd afgeschoten. Maar jagers zijn opscheppers en andere jagers zeggen dat zij de laatste al veel eerder hadden geschoten. Feit blijft dat heel Nederland, België en Luxemburg tegen die tijd helemaal leeggeschoten waren en in ruim honderd jaar was er hier geen wolf meer te zien. Ook in het Verenigd Koninkrijk waren lang daarvoor alle wolven al doodgeschoten en uiteindelijk leefden er nog maar een paar in de bossen van Oost-Europa en in de bergen van Italië en Spanje. Maar veertig jaar geleden kwamen er in de Conventie van Bern een aantal

mensen bij elkaar die wél inzagen dat de wolf voor de natuur belangrijk is. Er werd door alle Europese landen afgesproken om de wolf te beschermen. Dat is maar goed ook, want er zijn nog genoeg mensen die de wolf maar lastig en eng vinden. Ze zijn de wolven liever kwijt dan rijk!

HOND

WOLF

Zou je graag eens een wolf willen zien?

We weten vrij zeker dat in maart 2015, voor het eerst in 150 jaar, in het Noorden van Nederland een wolf een paar dagen kwam rondsnuffelen. In 2018 bleek dat een paar wolven het wel zagen zitten om op de noordelijke Veluwe te gaan wonen en in 2019 en 2020 kregen ze zelfs puppies. Wolven zijn heel sociaal en de familie blijft graag bij elkaar. Ook niet-familie mag er gewoon bij. Mannetjes beginnen op een gegeven moment wel graag hun eigen gezin. Ze gaan op zoek naar een eigen territorium en zoeken vervolgens een geschikte partner.

De wolf is een nachtdier, dat banger voor ons is dan wij voor hen. Als je ze overdag ziet, is er iets mis. Dan zijn ze door iets of iemand verstoord en dat is gevaarlijk voor de wolf. Blijf dan op afstand. Maar wees vooral blij als je ze niet ziet.

Het is wel heel leuk om een pootafdruk te vinden.

Hoe kan je aan sporen herkennen of je een wolf hebt gezien en niet een hele grote hond? In ieder geval is de pootafdruk van de wolf groot, wel 5 bij 10 cm. Maar je ziet het vooral aan de tenen: bij de wolf zitten de achtertenuen meer naar achter en dus is er meer ruimte tussen de achtertenuen en de voortenuen.

PAGINA

FUN FACTS

[wetenschappelijk naam: Canis Lupus]

schouderhoogte 80-85 cm

Lengte kop tot billen: 1 - 160 cm + 30 tot 50 cm staart

Maximum Snelheid: 50 - 60 km per

Gewicht: Man 30 - 80 kg. Vrouw: 23 - 55 kg

Levensduur in het wild: wel tot 13 jaar

Wolven hebben een heel goede neus en ze kunnen, zelfs tegen de wind in, andere dieren ontdekken die wel 300 meter verderop zitten. Anders dan wij kunnen ze in het donker heel goed zien, ze beschikken over echte nachtkijkers.

Foto: Shutterstock Randy van Domselaar

Demonstratieve Fietstocht Kroondomein!

Harry Voss

Op zondag 12 september a.s. organiseert De Fauna-
bescherming samen met de
Partij voor de Dieren afdeling Apeldoorn een
demonstratieve fietstocht door het Kroondomein.

uitleg geven over 35 jaar actievoeren en wat er
zo allemaal gebeurde in het veld.

Er is plek voor 40 deelnemers, dus meld je snel
aan bij info@faunabescherming.nl! Nadere
instructies zullen dan volgen.

Datum: 12 september, tijd: 11 – 15 uur,
aankomst en vertrek bij café De Hamer,
Wenum-Wiesel.

Dit vanwege de jaarlijkse afsluiting van het ge-
bied om onze Koning en zijn adellijke vrienden
de kans te geven om ongestoord te gaan jagen
op onder andere wilde zwijnen. Van 15 septem-
ber tot 25 december is, zoals bekend, bijna het
gehele domein afgesloten.

Volgens de regeling SVN2016 Gelderland
(subsidieverlening natuur en landschap) zou het
Kroondomein per jaar maximaal een week voor
het publiek mogen worden afgesloten. Echter, de
Koning heeft vanwege de 'Koninklijke jacht' van
de regering een speciale dispensatie van deze
regeling gekregen. De Faunabescherming voert
een juridische procedure om het gebied jaarrond
open te krijgen, op die ene week na.

Met het openstellen van het Kroondomein hopen
de actievoerders dat onze Koning zijn geweer
aan de wilgen gaat hangen: "Jacht past een
koning niet".

Harry Voss zal tijdens de fietstocht onderweg

Prenatale stress

O Moedertje Natuur; voor 't welkom heten
van zeven zoete zeugen in uw bos
laat u mij weer het juiste tijdstip weten
voor het verzamelen van blad en mos

U wijst de weg naar varens voor de bedjes
en voor het dak...natuurlijk twijg en tak
Zo wordt de babykamer warm en netjes
en voelt mijn kroost zich straks op zijn gemak

Dan helpt u ze een tepeltje te vinden
want alles heeft een plekje in uw plan
Toch zal ik er geen doekjes meer om winden
dat ik om één ding echt niet juichen kan

Als tepels zich er mee konden bemoeien
dan zouden hoektandjes wel later groeien

© Aad van der Waal, mei 2020

Foto: Remco Stunnenberg

Zwijnensociëteit

Stropers

Op de Belgische jachtsite hunting.be lees ik met grote walging dat het jagen met pijl en boog vooral op reeën steeds populairder aan het worden is. Van de 15.000 jagers gebruiken er 1500 de pijl en boog! Wel is dit wapen bij stropers minder populair. Stropers hebben liever iets kleins, gemakkelijk te gebruiken en snel weg te steken. Meestal zijn dit klein kaliber vuurwapens met geluidsdemper en zelfs met nachtkijker.

In ons land zijn stropers jagers zonder vergunning en jagers zijn stropers met vergunning.

Arthur

In Trouw van 8 mei j.l. lezen we een berichtje over een koninklijk persoon die de drang van macht over een prachtig dier niet kon onderdrukken. Prins Emanuel von und zu Liechtenstein haalde zich begin mei de woede van veel Roemenen op de hals: hij doodde de grootste beer van het land. Het arme dier had zelfs de liefkozende naam Arthur. In Roemenië is de berenjacht sinds 2016 verboden en er loopt nu een strafrechtelijk onderzoek.

Prins Emanuel staat niet alleen met deze laffe daad. De Spaanse koning Juan Carlos stroopte in 2012 in Botswana een olifant en de Britse

Harry Voss

prins William werd in 2014 gespot bij een jachtpartij te paard. Dan hebben we het nog niet gehad over onze eigen koning die dol is op de jacht en aangeeft er ook niet mee te willen stoppen!!

Veteranen

In het jagersblad "de Jager" moest ik weer even slikken en vechten tegen de koude rillingen bij het lezen van een artikel over Arie H.(Harrewijn). In het dagelijks leven inspecteur bij de Stichting Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen en als vrijetijdsbestedingsjager actief in de Alblas-

Beer Arthur, foto: Agent Green, Roemenië.

serwaard. Je zou voor zo'n functie toch iemand verwachten van onbesproken gedrag,

Maar het is waarschijnlijk toch, hoe triest ook, een wereldje van 'ons kent ons'. De directeur van Nationaal Park de Hoge Veluwe, baron Segers van Voort tot Voorst, is voorzitter van de oorlogsgravenstichting en een goede bekende van onze koning die bij alle feestjes van de baron aanwezig is.

Bron: de Jager, april

Mank lopend everzwijn

In het Eindhovens Dagblad van 13 mei j.l. een bericht over een mank lopend everzwijn dat vervolgens ter plekke is afgemaakt ook met

Uitstapplaats reeën. Foto: Harry Voss.

het oog op de verkeersveiligheid. De politie heeft waarschijnlijk nooit gehoord van opvangmogelijkheden voor in het wild levende dieren.

Dierenambulances mogen niet uitrukken om gewonde wilde dieren op te vangen. Jagers worden er standaard bijgehaald en die kennen geen andere methode dan afschieten. Tot slot vermeldt de krant dat het dier wordt onderzocht.

Uitstapplaats

Al staat de krant de laatste maanden vol van verdronken reeën, er is ook goed nieuws. Zo heeft de gemeente Apeldoorn op een plek naast het Beekbergerwoud in het Apeldoorns Kanaal, waar veel reeën te water raakten, een uitstapplaats gemaakt, zodat te water geraakte reeën niet langer hoeven te verdrinken, maar zelfstandig uit het water kunnen komen. Daar kunnen veel gemeentes, Rijkswaterstaat of waterschappen een voorbeeld aan nemen!

Eigen waarneming, mei 2021

Hoogzit

Sommige adverteerders die hun waar graag aanprijzen in "de Jager", hebben wel iets heel bijzonders: Een Renault Kangoo met volautomatische hoogzit. De advertentie vermeldt verder dat de hoogzit volautomatisch te bedienen is, compleet met stoelverwarming, standkachel voor de koude nachten, geleiderail voor kogelbuks en tot slot geweerhouder langs de stoel. Gekker moet het niet worden. Patronen die 0% plastic en 100% biologisch zijn van Bioammo is de hypocrisie ten top! Dieren vermoorden met een verantwoord patroon. Met deze patronen kun je je gemoedstoestand nog even sussen bij hun aflopende hobby! Verder veel verrekijkers en nachtkijkers van alle merken, je zou bijna je verrekijker niet meer de natuur in durven nemen!

Bron: de Jager, april

Ree-vrienden?

Jagersvrienden verenigd in Vereniging Het Ree maken het allemaal nog bonter om hun beschermde dieren voor de jagers, zichzelf dus, in bescherming te nemen! Ze roepen hun leden op om hun poster uit te printen en in het veld/bos op te hangen. Blijkbaar kan dat zo maar en is daar geen toestemming voor nodig. Want jagers, terreinbeheerders en Boa's zijn één pot nat! De Faunabescherming zal zich er op beraden

Poster van vereniging het reewild. Foto: Harry Voss.

om in de toekomst een meer diervriendelijke poster ernaast te hangen. Ideeën zijn welkom.

Bron: hetree.nl

Wolven niet welkom?

Een hek dat wolven moet tegenhouden om vanuit de aangrenzende provincies Friesland binnen te komen houdt de gemoederen bezig.

De deskundigen buitelen vooral met juridische adviezen over elkaar heen.

De Faunabescherming schaart zich onder de tegenstanders van zo'n hek: het is niet alleen zinloos en praktisch volstrekt onmogelijk om op een dergelijke wijze een hele provincie af te sluiten, denk alleen maar aan de vele wegen en spoorwegen die Friesland met de rest van Nederland verbinden. Bovendien heeft de Europese Unie bepaald dat een wolf helemaal zelf mag bepalen waar hij zich wil vestigen. Iedere natie is verplicht het een wolf volkomen naar de zin te maken.

Eind juni zal oud-commissaris van de Koningin Hans Wiegel de eerste paal slaan voor een proefhek van enkele kilometers. De discussie hierover zal nog wel even voortduren.

Bron: Omroep Friesland

Cartoon:
Jean Gouders.

Vogelvrij

Muskusrat.

Dwergbever

De dwergbever (*Ondatra zibethicus*) behorend tot de orde van de knaagdieren en de onderfamilie van de woelmuizen, is beter bekend onder de naam muskusrat en wordt soms ook waterkonijn genoemd. In de verste verte lijkt de muskusrat niet op een rat of op een konijn, maar eerder op een beverachtige. Vandaar dat Maarten 't Hart al in de allereerste Argus van 1976 voorstelde om ze dwergbever te noemen.

De muskusrat heeft het ontegenzeggelijk onnoemelijk zwaar. In 1908 werden ze in Tsjechië voor de bonthandel gebruikt en daarna uitgezet voor de jacht. Vandaag de dag wordt de muskusrat helaas vaak in één adem genoemd met de term 'bestrijden'. Zo is de muskusrat opgenomen op de Europese lijst van invasieve exoten en hebben de waterschappen in 2019 besloten om de muskusrat 'terug te dringen tot de landsgrens'.

Bestrijden en terugdringen betekent in de praktijk: doden, terwijl er in plaats daarvan preventieve maatregelen te nemen zijn die goed uitvoerbaar zijn en waar de wetgever zeker ruimte toe biedt. Graafschade kan bijvoorbeeld worden voorkomen door het aanbrengen van stortsteen, basaltblokken of doorgroeibare betonmatten bij dijken. Steile oevers kunnen worden voorzien van een dik kleidek en een talud kan meer glooiend gemaakt worden ter voorkoming van graverij. Kortom legio mogelijkheden.

Keuzes die nog niet vaak gemaakt worden met pijnlijke en onethische gevolgen voor de dwergbever.